

پریکاردیال افیوژن چیست ؟

❏ آب آوردن آبشامه‌ی قلب وقتی اتفاق می‌افتد که مقدار زیادی مایع در اطراف قلب جمع شود .

❏ قلب انسان توسط ساختاری کیسه‌یی شکل و دولایه موسوم به پریکارد احاطه شده است.

❏ در فضای میان این لایه‌ها، مقدار بسیار اندکی مایع وجود دارد . اما اگر پریکارد دچار بیماری شده یا صدمه ببیند، التهاب حاصل به افیوژن پریکارد (آب آوردن آبشامه‌ی قلب) منتهی می‌شود.

❏ ممکن است بدون التهاب نیز، مایع در اطراف قلب جمع شود. گاهی ممکن است افیوژن پریکارد در اثر انباشت خون پس از انجام عمل جراحی یا صدمه به وجود آید.

❏ وقتی مقدار این مایع بیشتر از گنجایش «کامل» پریکارد باشد، افیوژن پریکارد بر قلب فشار می‌آورد و سبب ضعیف شدن کار قلب می‌گردد.

❏ در صورتی که این حالت درمان نشود، افیوژن پریکارد ممکن است به نارسایی قلب یا حتی مرگ بیانجامد.

علائم پریکاردیال افیوژن :

❏ ممکن است بیمار نشانه ای نداشته باشد بخصوص وقتی که مایع به آهستگی افزایش یافته باشد.

❏ در صورت بروز نشانه‌های افیوژن پریکارد، علائم به صورت زیر خواهند بود:

❌ کوتاه شدن نفس یا دشواری در نفس کشیدن (تنگی نفس)

❌ ناراحتی در وقت نفس کشیدن در حالت درازکش

❌ درد قفسه‌ی سینه (معمولاً پشت استخوان جناغ یا

در سمت چپ قفسه‌ی سینه که وقتی نفس کشیده می‌شود

غالباً بدتر می‌شود و وقتی بیمار می‌نشیند، به عکس

دراز کشیدن، بهتر می‌شود)

❌ سرفه

❌ تب خفیف

❌ تپش قلب

❌ سرفه تب

علل ایجاد کننده پریکاردیال افیوژن:

❏ ممکن است آب آوردن آبشامه‌ی قلب وقتی اتفاق افتد که راه

جریان یافتن مایعات پریکارد مسدود شده باشد یا وقتی

خون درون پریکارد انباشته شده باشد. هنوز معلوم نیست

چرا بعضی بیماری‌ها در ایجاد افیوژن پریکارد شرکت دارند و نیز گاهی علت این بیماری را نمی‌توان مشخص کرد .

❏ عوامل خطر ساز در ایجاد پریکاردیال افیوژن عبارتند از:

❌ عفونت‌های ویروسی، باکتریایی، قارچی یا انگلی

❌ التهاب پریکارد به‌علل نامعلوم

❌ التهاب پریکارد به دنبال جراحی قلب یا حمله‌ی قلبی

❌ بیماریهای اتوایمون مانند آرتریت روماتوئید یا لوپوس

❌ وجود مواد زاید در خون به‌علت نارسایی کلیه

❌ تیروئید کم‌کار

❌ انتشار سرطان به‌خصوص سرطان ریه، سرطان پستان، ملانوم،

لوسمی، لنفوم غیر هوجکینی یا بیماری هوجکین

❌ سرطان پریکارد یا قلب

❌ پرتودرمانی برای سرطان اگر قلب در میدان پرتو باشد

❌ شیمی‌درمانی سرطان با داروهایی مانند داکسوروبیسین

و سیکلوفسفامید

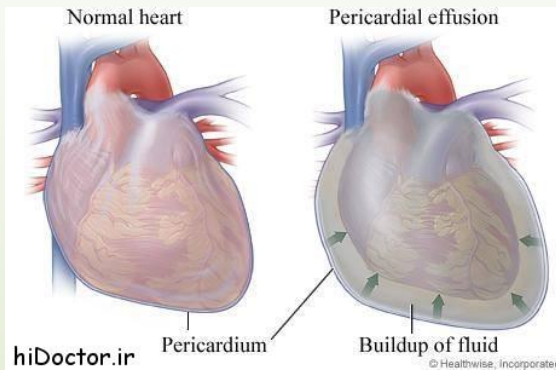
❌ ضربه یا زخم فرورونده نزدیک قلب

❌ بعضی داروها از جمله هیدرالازین، ایزونیازید و فنی‌توئین

پریکاریال افیوژن

(تجمع مایع در اطراف قلب)

تهیه از

بخش CCU بیمارستان قائم

تأیید کننده و تصویب کننده:

خانم دکتر شریعه رضائی

زیر نظر:

کمیته آموزشی بیمارستان بین المللی قائم (عج)

آخرین بازنگری:

شهریور ماه ۱۳۹۷

بیمارستان بین المللی قائم (عج)

داروهای زیر استفاده میشود:

آسپیرین - داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی مانند ایندومتاسین یا ایبوپروفن - کلشیسین . در صورت عدم درمان ممکن است پزشک یک کورتیکواستروئید مانند پردنیزولون تجویز نماید.

روش های درمانی دیگر:

اگر استفاده از داروهای ضدالتهاب سبب اصلاح مشکل نشد، اگر تامپوناد ایجاد شد یا اگر احتمال ایجاد تامپوناد موجود بود، احتمالاً کاردیولوژیست برای زهکشی مایع یا پیشگیری از انبار شدن مایع، یکی از روش های زیر را توصیه خواهد کرد:

۱- زهکشی مایع : در این روش، یک سر سوزن را وارد فضای پریکارد کرده و انتهای آن را به لوله‌یی (کاتتر) متصل می‌سازند تا مایع از پریکارد زهکشی شود. این رویه را پریکاردیوستنتز می‌نامند. برای کمک به پیشگیری از تجمع مجدد مایع، چند روزی سوزن و کاتتر را در فضای پریکارد قرار می‌دهند تا این فضا کاملاً زهکشی شود.

۲- جراحی قلب باز

۳- چسباندن لایه‌ها به یکدیگر.

۴- برداشتن پریکارد.

تامپوناد قلبی چیست؟

لایه‌ی درونی پریکارد از یک لایه‌ی منحصر به فرد سلولی تشکیل شده که به قلب می‌چسبد. لایه‌ی بیرونی ضخیم‌تر است و فقط کمی خاصیت کشسانی دارد. وقتی مقدار زیادی مایع در این فضا جمع می‌شود، پریکارد به درون و به سمت قلب اتساع می‌یابد. وقتی افیوژن پریکارد بر قلب فشار می‌آورد، اتاق‌های پمپاژکننده‌ی قلب دیگر به‌طور کامل پر نمی‌شوند و یک یا چند عدد از این اتاقک‌ها به‌طور ناقص روی هم می‌خوابند. این حالت را اصطلاحاً "تامپوناد" می‌گویند که سبب ضعف گردش خون شده و اکسیژن ناکافی به بدن می‌رساند. در صورت عدم درمان، تامپوناد مهلک است .

درمان پریکاردیال افیوژن

روش درمان افیوژن پریکارد به مقدار مایع انباشته شده، علت ایجاد آب‌آوردن و کاهش عملکرد قلب به‌علت وارد آمدن فشار بر قلب (تامپوناد قلبی) وابسته است. با درمان زمینه‌ای افیوژن پریکارد غالباً مشکل موجود اصلاح خواهد شد. در صورتی که تامپوناد موجود نباشد یا تهدید فوری ناشی از تامپوناد وجود نداشته باشد، جهت کاهش التهاب از